

κεφ. 6

Φωτ.1 Ομαδική σύνθεση με ανάγλυφο κολάζ από άχρηστο υλικό.

Φωτ.2 Ομαδική σύνθεση με ανάγλυφο κολάζ από υλικά της φύσης.

6.1 Έννοια – Παιδαγωγική Αξία

Το κολάζ είναι μία σύνθεση, ένας πρωτότυπος τρόπος έκφρασης, που προσφέρει ένα τελικό αποτέλεσμα, το οποίο προκύπτει από την επικόλληση διαφόρων ομογενών ή ετερογενών στοιχείων πάνω σε μια επιφάνεια.

Το κολάζ εμφανίστηκε στις αρχές του 20ου αιώνα και χρησιμοποιήθηκε από τους κυβιστές, τους ντανταϊστές και τους σουρεαλιστές. Το κολάζ χρησιμοποιήθηκε και ως μεικτή τεχνική σε συνδυασμό με τη ζωγραφική. Ο Μπρακ και ο Πικάσο ήταν από τους πρώτους καλλιτέχνες που χρησιμοποίησαν το κολάζ στα έργα τους.

Η τεχνική του κολάζ αποτελεί ένα εξαιρετικά εκφραστικό μέσο. Προσδίδει στο έργο μια τολμηρότητα και αποτελεί πρόκληση με τη δυνατότητα χρήσης των πιο παράδοξων και αταίριαστων υλικών που προσφέρει. Το κολάζ μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε ως αυτόνομο έργο είτε ως συμπλήρωμα ενός ζωγραφικού έργου. Χρησιμοποιούνται διάφορα στοιχεία, αποδίδονται μορφές ή εικόνες ή συμπληρώνονται ζωγραφικά έργα.

Γιατί όμως προτείνουμε για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας τη δραστηριότητα του κολάζ; Τι τους προσφέρει άραγε;

- Δίνει στα παιδιά την ευκαιρία να ενεργοποιήσουν τη δημιουργική τους φαντασία, καθώς συλλέγουν, οργανώνουν και συνθέτουν τα υλικά.
- Επιτρέπει στα παιδιά να πάρουν πρωτοβουλίες, τόσο στην επιλογή των υλικών όσο και στην οργάνωση της δουλειάς τους.
- Δίνεται στα παιδιά η ευκαιρία ελεύθερης δημιουργίας με τη χρήση ποικίλων υλικών, αλλά ταυτόχρονα τα παιδιά ανακαλύπτουν και τις ιδιότητες των υλικών.
- Συνεισφέρει στην εξέλιξη των λεπτών χειρισμών με το κόψιμο και το κόλλημα, που απαιτεί η δραστηριότητα, καθώς και στον οπτικοκινητικό συντονισμό.
- Οξύνεται η παρατηρητικότητα, η προσοχή και η οπτική του αντίληψη, καθώς οργανώνει και συνθέτει τα υλικά.
- Βοηθά στην κατανόηση της έννοιας του χώρου και της οργάνωσής του.
- Καλλιεργεί το καλαισθητικό συναίσθημα και φέρνει σε επαφή τα παιδιά με τη μορφή

Έργο με κολάζ και ζωγραφική του Πικάσο.

και το σχήμα.

- Δημιουργεί οικολογική συνείδηση, με την ανακάλυψη της χρησιμότητας άχρηστων υλικών, που μπορούν να μεταμορφωθούν.
- Καθώς τα παιδιά δουλεύουν το κολάζ, οδηγούνται εντελώς αυθόρμητα σε μετρήσεις και ταξινομήσεις. Έτσι, εισάγονται στις μαθηματικές έννοιες.
- Γενικά το κολάζ είναι μια δραστηριότητα, κατά την οποία δίνεται η ελευθερία στο παιδί να δημιουργήσει και να εκφραστεί, με τρόπο προσωπικό και πρωτότυπο, συνθέτοντας μια μεγάλη ποικιλία υλικών, που το ίδιο επιλέγει. Το κολάζ είναι μια καλλιτεχνική δραστηριότητα που βοηθάει τα μικρότερα κυρίως παιδιά στην απόκτηση αυτοπεποίθησης, γιατί σχεδόν πάντα προσφέρει ένα εντυπωσιακό αποτέλεσμα.

Σύνθεση με επίπεδο κολάζ.

6.2 Ο ρόλος του/της παιδαγωγού

Όλα αυτά που προσφέρει το κολάζ μπορούν να πραγματοποιηθούν με μια βασική προϋπόθεση: ότι τα παιδιά θα αφεθούν ελεύθερα από τον/την παιδαγωγό να χρησιμοποιήσουν τα υλικά, όπως αυτά θέλουν, και θα επιλέγουν μόνο τους το θέμα της κατασκευής τους. Ο/η παιδαγωγός δε θα πρέπει να επηρεάζει τα παιδιά σε θέματα μορφής και τεχνοτροπίας.

Η παρουσία του/της παιδαγωγού θα πρέπει να είναι διακριτική και υποστηρικτική. Παρέχει στα παιδιά ερεθίσματα και οδηγίες για τη χρήση των υλικών και τις δυνατότητες που αυτά προσφέρουν, αφού πρώτα τα αφήσει μόνο τους να τα εξερευνήσουν και να τα ανακαλύψουν. Δημιουργεί ένα ζεστό και ασφαλές κλίμα, ώστε τα παιδιά να εμπνευστούν, να πειραματιστούν και να δημιουργήσουν. Όταν κάποιο παιδί δυσκολεύεται να εκφραστεί ή είναι άτολμο, προσπαθεί πάντα να το παροτρύνει με διάφορες ερωτήσεις που θα το οδηγήσουν στη λύση του προβλήματος που αντιμετωπίζει. **Ποτέ δε δίνει έτοιμες λύσεις** αλλά, βρίσκεται κοντά στα παιδιά, για να τους δώσει οδηγίες τεχνικής φύσης και να τα ενθαρρύνει να εκφραστούν μέσα από την αλληλεπίδραση τους με τα υλικά. Τα έτοιμα περιγράμματα θα πρέπει να αποφεύγονται, γιατί αποθαρρύνουν το παιδί, αναστέλλουν τη δημιουργικότητά του και την ελεύθερη έκφραση και οδηγούν στην αδράνεια της φαντασίας του.

Είναι πολύ σημαντικό το τελικό ατομικό ή ομαδικό έργο των παιδιών να αξιοποιείται, για να νιώθει το παιδί ότι έφτιαξε κάτι χρήσιμο (π.χ. διακόσμηση της τάξης, σκηνικό σε ένα θεατρικό παιχνίδι κ.ά.).

6.3 Είδη κολάζ

Το επίπεδο κολάζ γίνεται πάνω σε χαρτί ή χαρτόνι λευκό ή χρωματιστό, διαφανές πλεξιγκλάς, χοντρό πλαστικό φύλλο. Απαραίτητα υλικά είναι το ψαλίδι και η κόλλα. Μπορούμε να κολλήσουμε χαρτιά από καραμέλες, χρωματιστά χαρτιά, σελοφάν, εικόνες από διάφορα περιοδικά ή εφημερίδες, γραμματόσημα, χαρτοπετσέτες, χαρτί ταπετσαρίας κ.ά.

Μεικτή τεχνική: Επίπεδο κολάζ και ζωγραφική.

Το ανάγλυφο κολάζ γίνεται σε χαρτί ή κόντρα πλακέ, ανάλογα με το βάρος των υλικών και χρησιμοποιούμε, συνήθως, κόλλα υγρή. Μπορούμε να κολλήσουμε ξυλαράκια, οδοντογλυφίδες, σπέρτα, ζυμαρικά, όσπρια, κουμπιά, καπάκια, κουτάκια, υφάσματα όλων των ειδών, φλούδες δένδρων, ξερά φύλλα ή λουλούδια, βαμβάκι, μαλλί, όστρακα, φελλούς, τσόφλια αβγών, πριονίδια φτερά, πουλίες, κορδέλες, δημητριακά, χαλίκια, άμμο κ.ά.

Ομαδική σύνθεση με κολάζ και ζωγραφική.

Ανάγλυφο κολάζ από άχρηστο υλικό.
Έργο μαθητριών.

6.4 Υλικά

Χαρτί - χαρτόνι

Χρωματιστά και λευκά χαρτιά όλων των ειδών: γκοφρέ, βελουτέ, μεταξόχαρτο, αερόχαρτο, ριζόχαρτο, γυαλόχαρτο, αλουμινόχαρτο, χαρτομάντιλα, χαρτοπετσέτες, κομφετί, χαρτί του μέτρου, εφημερίδες, περιοδικά, κάρτες, γραμματόσημα, παλιά γράμματα, φυλλάδια διαφημιστικά, φάκελα, χαρτιά περιτυλίγματος, χαρτοσακούλες, περιτυλίγματα από καραμέλες, τσίχλες, γλυκά, χαρτί ταπετσαρίας, χαρτόνια απλά με διάφορα πάχη, κανσόν, οντουλέ, ζελατίνες

Υλικά από τη φύση

Φύλλα, κλαδιά, καρποί, σπόροι, αποξηραμένα φυτά, λουλούδια, άμμος, χώμα, χαλίκια, πέτρες, βότσαλα, φύκια, κοχύλια, φτερά, ξυλαράκια, ροκανίδια, φλούδες από κορμούς δένδρων, κουκούτσια κ.ά.

Υφάσματα

Κουρελάκια από διάφορα υφάσματα διαφόρων χρωμάτων (μονόχρωμα, εμπριμέ, καρό, ριγωτά) και σχημάτων, βαμβακερό, λινό μαλλί, λινάτσα, δέρμα, δαντέλα, σατέν, μετάξι, διχτυωτό, γάζα, γκοφρέ, κομμάτια συνθετικής γούνας, τσόχα, κορδέλες, μοκέτα, τούλι, κοτλέ, τζιν, βελούδο κ.ά.

Διάφορα

Χάντρες, κουμπιά, κομμάτια σφουγγάρι, αφρολέξ, φελλούς, κορδόνια, σπάγγοι, μανταλάκια, σπέρτα, οδοντογλυφίδες, ξυλάκια από παγωτό, καπάκια μπουκαλιών, χρυσόσκονες, νήματα, συνδετήρες, τσόφλια από αβγά, παξιμάδια, βίδες, ροδέλες, σπιρτόκουτα, πούλιες, κομμάτια από σπασμένα παιχνίδια, βαμβάκι, ζυμαρικά, όσπρια κ.ά.

Εργαλεία

Ψαλίδι με στρογγυλεμένες άκρες, κόλλες ρευστές, πινέλα.

6.5 Οργάνωση και πορεία εργασίας

Ο χώρος του παιδικού σταθμού, όπου θα πραγματοποιηθεί η δραστηριότητα, θα πρέπει να είναι διαμορφωμένος κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να διευκολύνει τα παιδιά στην ελεύθερη κίνησή τους, ανάλογα με την επιφάνεια του κολάζ, καθώς και την ελεύθερη πρόσβασή τους στα υλικά και στα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν.

Κατά την οργάνωση της δραστηριότητας θα πρέπει ο/η παιδαγωγός να έχει αποφασίσει σύμφωνα με την ηλικία, τις δυνατότητες, τα ενδιαφέροντα των παιδιών, καθώς και το στόχο της αγωγής, το είδος του κολάζ που θα προτείνει, το υλικό που θα χρησιμοποιηθεί και το κατά πόσο η εργασία θα είναι ατομική ή ομαδική.

Εάν είναι η πρώτη επαφή της ομάδας των παιδιών με το κολάζ, καλό θα ήταν ο/η παιδαγωγός να μην τους παρουσιάσει πληθώρα υλικών, γιατί είναι πιθανόν να αποδιοργανωθούν απ' τον ενθουσιασμό και να μη συγκεντρωθούν στην ανακάλυψη του κάθε υλικού. Έτσι είναι προτιμότερο να ξεκινάει με διάφορα είδη χαρτιού σε διαφορετικά χρώματα και κομμένα σε συγκεκριμένα ή αφηρημένα σχήματα, τα οποία τα παιδιά θα κολλήσουν επάνω σε χαρτόνι. Η κόλλα θα πρέπει να είναι ρευστή και να απλώνεται με το πινέλο από τα παιδιά πάνω στις επιφάνειες που θα κολληθούν. Ο/η παιδαγωγός βοηθάει τα παιδιά, αν δυσκολεύονται, με την επίδειξη της τεχνικής του κολλήματος και όχι με το να κολλάει αυτός/ή στη θέση των παιδιών. Στην αρχή τα παιδιά είναι πιθανόν να πασαλειφτούν με την κόλλα ή να κολλήσουν το ένα χαρτάκι πάνω στο άλλο. Σιγά – σιγά όμως, καθώς θα εξοικειώνονται με την τεχνική του κολάζ και θα ανακαλύπτουν τις ιδιότητες και τη χρήση των υλικών, θα γίνονται όλο και πιο επιδέξια και θα κάνουν πιο πρωτότυπες συνθέσεις, καθώς ο/η παιδαγωγός θα τους προσφέρει περισσότερα ερεθίσματα, ποικιλία υλικών και επιλογών, ανανεώνοντας το ενδιαφέρον τους για τη συγκεκριμένη εικαστική δραστηριότητα.

«Φτιάχνουμε κολάζ με εικόνες που διαλέξαμε από περιοδικά και το διασκεδάζουμε πολύ.»

6.6 Ιδέες για κολλάζ

- Κολάζ με ένα μόνο υλικό, όπως διάφορα είδη χαρτιών, υφασμάτων, αναμειγμένα με πολύ φαντασία δίνουν ενδιαφέροντα οπτικά και απτικά αποτελέσματα
- Φωτοκολάζ με εικόνες κομμένες από περιοδικά και εφημερίδες είτε με ελεύθερο είτε με συγκεκριμένο θέμα.
- Κολάζ με υλικό από τη φύση που έχουν συλλέξει τα παιδιά. Ξερά ή φρέσκα φύλλα, κλαδιά, σπόρους, καρπούς, ξυλαράκια, λουλούδια, φυτά, όστρακα, φύκια.
- Κολάζ με χάρτινες φιγούρες που έχουν φτιαχτεί με χαρτοδιπλωτική.
- Κολάζ με ζελατίνες διαφόρων χρωμάτων που μπορούμε να κολλήσουμε κομμάτια ενός χρώματος πάνω σε άλλα χρώματα και να δημιουργηθούν ενδιαφέροντες συνδυασμοί χρωμάτων.
- Με εφημερίδες, όπου καλύπτουμε τη βασική επιφάνεια και πάνω της κολλάμε τα άλλα υλικά, προκειμένου να κάνουμε μια σύνθεση.
- Με σπάγγους, νήματα, σχοινιά, κλωστές, κουρελάκια, φτερά, κορδέλες.
- Με ζυμαρικά βαμμένα στο φυσικό τους χρώμα, που μετά μπορούν να βαφτούν κατ' επιλογή.
- Με κουμπιά, πούλιες, ξύσματα μολυβιών, πετραδάκια, φελούς.
- Με άμμο, χαρτοπόλεμο ή λεπτό ροκανίδι σε λευκό ή χρωματιστό φόντο.
Αλείβοντας τη βασική επιφάνεια με κόλλα και μετά πασπαλίζοντας με τα παραπάνω υλικά, θα δούμε να σχηματίζονται ενδιαφέρουσες εικόνες.

Συνθέσεις με κολλάζ και ζωγραφική.

Σύνθεση με μεικτή τεχνική.
Κολάζ και ζωγραφική σε βρεγμένο χαρτί

- Με μπαλάκια από χαρτί γκοφρέ, χαρτί υγείας, ή χαρτομάντιλα.
- Με διάφορα κουτάκια, ρολά χαρτί υγείας ή χαρτομάντιλα.
- Με φιγούρες που έχουν ζωγραφίσει ή κόψει τα παιδιά.
- Μεικτή τεχνική κολάζ – ζωγραφική. Κάποια κομμάτια του έργου ζωγραφίζονται και κάποια κολλούνται.
- Κολάζ σε ξύλινη επιφάνεια.
- Ψηφιδωτό με διάφορα χαρτάκια ή ζυμαρικά σε τετραγωνισμένο χαρτί ελεύθερο ή με συγκεκριμένα σημεία, όπου θα πρέπει να μπει κάποιο ορισμένο χρώμα.
- Κολάζ με πέτρες σε σχήμα λαβυρίνθου.
- Ελεύθερη επιλογή και προετοιμασία των υλικών από τα παιδιά.

Το κολάζ είναι μια εικαστική δραστηριότητα, που προσφέρεται για ομαδικές συνθέσεις και προσφέρει μια τεράστια ποικιλία ως προς τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας. Μπορεί το κολάζ να γίνει στο τραπέζι πάνω σε μια μεγάλη επιφάνεια ή κάτω στο πάτωμα ή σε μεγάλα χαρτιά μέτρου ή χαρτόνια κολλημένα στον τοίχο, όπου τα παιδιά θα δουλεύουν όρθια έχοντας τακτοποιήσει τα υλικά και τα εργαλεία τους με τέτοιο τρόπο, που να διευκολύνονται στην επιλογή και τη χρήση τους.

Κολάζ μπορεί να γίνει και για διακοσμητικούς λόγους, όπως για να φτιάξουμε το δικό μας χαρτί περιτυλίγματος, για να τυλίγουμε τα δώρα μας ή για να διακοσμήσουμε μια κατασκευή μας (μάσκα, κορνίζα) ή για να φτιάξουμε κάρτες Χριστουγεννιάτικες, γενεθλίων ή προσκλήσεις.

**Ομαδική σύνθεση από παιδιά.
Μεικτή τεχνική: Κολάζ από άχρηστο υλικό,
ζωγραφική και τυπώματα.**

6.7 Μικρά Μυστικά

*Ανάγλυφο κολλάζ
με βοτσαλάκια πάνω
σε μεγάλο βότσαλο.*

- ☺ Για να κολλήσουμε χαρτιά, η καταλληλότερη κόλλα είναι η γλουτολίνη, που την διαλύουμε αναμειγνύοντας 1 μέρος γλουτολίνης με 3 – 4 μέρη νερού δουλεύοντας με πινέλο.
- ☺ Για να κολλήσουμε πιο βαριά αντικείμενα με κάποιο όγκο, η καταλληλότερη κόλλα είναι η κόλλα τύπου ατλακόλ, που είναι πιο ισχυρή και δουλεύεται με πινέλο.
- ☺ Αν βάλουμε την υγρή κόλλα μέσα σε μπουκαλάκια φαρμακείου ή σε απλά μπουκαλάκια πλαστικά, κάνοντας μία τρύπα στο καπάκι θα μπορούμε πιέζοντας το μπουκάλι να απλώνουμε την κόλλα στο χαρτί ή το χαρτόνι.

Είναι πολύ διασκεδαστικό

- ☺ Φτιάχνουμε τη δική μας κόλλα:

Για να φτιάξουμε αλευρόκολλα αναμειγνύουμε 1 μέρος νερού με 1 μέρος αλεύρι. Ανακατεύουμε μέχρι να γίνει ένα λείο μείγμα. Αν είναι πολύ αραιό το μείγμα, προσθέτουμε αλεύρι, αν είναι πολύ σφιχτό, προσθέτουμε νερό.

- ☺ Δεν πρέπει να ξεχνάμε να κλείνουμε καλά την κόλλα, γιατί διαφορετικά θα ξεραθεί.
Για να μην κολλάει το καπάκι της κόλλας στο κουτί, βάζουμε λίγη βαζελίνη γύρω από το στόμιο του κουτιού, αφού πρώτα έχουμε καθαρίσει τα υπολείμματα της κόλλας.
- ☺ Τα πινέλα μας τα ξεπλένουμε με νερό, αμέσως μετά τη χρήση για να μην ξεραθεί η κόλλα πάνω τους και καταστραφούν.
- ☺ Ξέρεις ότι την κόλλα σου μπορείς να την απλώσεις και με τα δάχτυλά σου; Δοκίμασε.
- ☺ Πριν απλώσουμε την κόλλα στην επιφάνεια που θέλουμε, δεν ξεχνάμε να στραγγίσουμε το πινέλο μας στην άκρη του δοχείου της κόλλας, για να φύγει η περισσευούμενη ποσότητα και να μην στάζει, αλλά και για να μην γλιστράνε τα χαρτάκια που θέλουμε να κολλήσουμε.
- ☺ Για να γίνουν πιο ενδιαφέροντα τα χαρτιά, μπορούμε να τα τσαλακώσουμε, να τα κόψουμε με το χέρι σε διάφορα αφηρημένα σχήματα ή να τα κόψουμε με οδοντωτό ψαλίδι.
- ☺ Για να κολλήσουμε μικρά κομματάκια από χαρτί, χαρτομάντιλο ή χαρτί γκοφρέ, που κολλούν στο χέρι, τα πιέζουμε απαλά με το πίσω μέρος ενός μολυβιού ή ενός πινέλου.

- ☺ Η κόλλα πρέπει να τοποθετηθεί μέσα σε δοχεία σταθερά με φαρδύ στόμιο, όπως βάζα από μαρμελάδες, ταιψάκια, κεσεδάκια από γιαούρτι κτλ..
Καλό θα ήταν τα παιδιά ανά δύο να έχουν το δικό τους δοχείο με κόλλα.
Σε μεγαλύτερες ηλικίες αυξάνει ο αριθμός των παιδιών για κάθε δοχείο.
- ☺ Η επιφάνεια που θα γίνει το κολάζ, μπορεί να χρωματιστεί προηγουμένως.
- ☺ Για να βάψουμε μακαρονάκια ή ρύζι, μουλιάζουμε σ' ένα δοχείο με νερό χαρτί γκοφρέ στο χρώμα που θέλουμε. Αφού χρωματιστεί το νερό, βγάζουμε και στύβουμε το γκοφρέ και ρίχνουμε μέσα τα ζυμαρικά μας. Αυτά θα πάρουν το χρώμα του γκοφρέ. Τα στεγνώνουμε απλώνοντάς τα σ' ένα αλουμινόχαρτο. Αφού στεγνώσουν, τα τοποθετούμε σ' ένα βάζο και είναι έτοιμα για χρήση.
- ☺ Δεν ξεχνάμε:
 - Προτεραιότητα έχει η διαδικασία και όχι το αποτέλεσμα.
 - Δεν υπάρχει σωστός και λανθασμένος τρόπος. Υπάρχει προσωπικός τρόπος.
 - Κύριος στόχος είναι η εξερεύνηση, ο πειραματισμός, η ανακάλυψη και η ελεύθερη έκφραση.
- ☺ Ξέρεις πιο είναι το κυριότερο συστατικό του κολάζ;
Η φαντασία...

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Το κολάζ είναι μια σύνθεση, ένας πρωτότυπος τρόπος έκφρασης που προσφέρει ένα τελικό αποτέλεσμα, το οποίο προκύπτει από την επικόλληση διαφόρων ομογενών ή ετερογενών στοιχείων πάνω σε μια επιφάνεια. Αποτελεί πρόκληση για το δημιουργό του, γιατί του δίνει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τα πιο παράξενα και αταίριαστα υλικά, επιτρέποντας μια τολμηρή και πρωτότυπη έκφραση.

Παιδική σύνθεση με κολάζ.

Η ενασχόληση με το κολάζ ενεργοποιεί τη δημιουργική φαντασία του παιδιού, βοηθά στην ανάπτυξη των λεπτών χειρισμών και στην κατανόηση προμαθηματικών εννοιών, δίνει την ευκαιρία για γνωριμία και αλληλεπίδραση με πολλά υλικά και το φέρνει σ' επαφή με τη μορφή και το σχήμα. Ακόμη, συντελεί στη δημιουργία οικολογικής συνείδησης και προάγει την πρωτότυπη σκέψη.

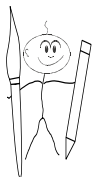
Ο/η παιδαγωγός πρέπει να έχει ρόλο υποστηρικτικό, να παρέχει δυνατότητες για εξερεύνηση και πειραματισμό και να ενθαρρύνει την ατομική έκφραση.

Τα υλικά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι πολυποίκιλα, πρωτότυπα και στο μεγαλύτερο μέρος τους άχρηστα. Ο/η παιδαγωγός οργανώνει το εργαστήριο προσφέροντας ερεθίσματα, υλικά και πολλαπλές επιλογές ανανεώνοντας το ενδιαφέρον τους.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποια είναι η ιδιαιτερότητα του κολάζ που κάνει τόσο σημαντική την ενασχόληση των παιδιών με αυτή την εικαστική δραστηριότητα;
2. Ποια στάση θα κρατούσες κατά τη διάρκεια της ενασχόλησης των παιδιών με το κολάζ;
3. Σύμφωνα με ποια κριτήρια ο/η παιδαγωγός θα προτείνει στα παιδιά το κατάλληλο είδος κολάζ;

Προτεινόμενες εργασίες

1. α) Να φτιάξετε μια ομαδική σύνθεση χωρισμένοι σε ομάδες των 4 ατόμων χρησιμοποιώντας μεικτή τεχνική κολάζ – ζωγραφική πάνω σε χαρτί του μέτρου και με υλικά που θα επιλεγούν από εσάς.
β) Να χρησιμοποιήσετε τη σύνθεση που προέκυψε, ως σκηνικό, το οποίο θα αποτελέσει και ερέθισμα για την παρουσίαση ενός μικρού θεατρικού δρώμενου.
2. Να οργανώσετε στον παιδικό σταθμό όπου κάνεις πρακτική άσκηση ένα εργαστήριο κολάζ και να παρατηρήσεις τη συμπεριφορά των παιδιών κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας. Να καταγράψεις τις παρατηρήσεις σου.
3. Να οργανώσετε, σε συνεργασία με συμμαθητή/τρια, στον παιδικό σταθμό όπου κάνετε πρακτική άσκηση παράλληλα εργαστήρια επίπεδου και ανάγλυφου κολάζ. Να αξιολογήσετε γραπτά τη δραστηριότητα.
4. Να φτιάξεις ένα ατομικό κολάζ με ελεύθερο θέμα, χρησιμοποιώντας όποια τεχνική ή συνδυασμό τεχνικών επιθυμείς.